

INFORMACIJOS

Nr. 51/52 /74-75/

1953 m. gruodžio mėn. 23 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos
Informacijos yra savaitinis
Krašto Valdybos Organas, skiriamas
spaudai, rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios šia
dedamomis žiniomis ir straipsniais,
maloniai prašomos nurodyti
šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

AUKOS GIMNAZIJOS NAMAMS

Vokietijos Krašto Valdyba iš JAV pradėjo gauti daug jautrių atsiliepimų bei susirūpinimo balsų dėl nežymios užjūrio lietuvių gautos paramos Gimnazijos Namams. Malonu tai konstatuoti, kad paskutiniuoju metu akcija Gimnazijos Namams pagyvėjo.

Lietuvių Mokytojų Sąjunga Čikagoje atsiuntė

500 dolerių

"Gabijos" Tuntas Michigan, minėdamas brolio psktn. Vytauto Tarvainio mirties metinę sukaktį, jo atminimui pagerbti surinko ir per tuntininkę, ponią K. Kodatiene, atsiuntė

250 dolerių

Ši auka bus įrašyta Vasario 16 Gimnazijos Rūmų Garbės Lentoje A. A. Vytautui Tarvainiui atminti.

Su nepaprastu atsidavimu suorganizuotas Gimnazijos Namams vėjus Cicero lietuvių bendruomenėje, kur jį rėmė ir organizavo Cicero Lietuvių Bendruomenė su jos pirmininku pulk. Švedu ir V-bos

nariu dr. Z. Ašokliu. Ypatingai daug širdies, sumanumo ir energijos į vaju įdėjo vyr. sktn. ponis O. Zailskienė ir lietuvės skautės.

Cicero suruoštas vakaras Gimnazijos Namų naudai, reklamuojamas spaudoje per visą lapkritį, praėjo su dideliu pasisekimu ir davė

500 dolerių

pelno. Vakaraž sumaniai pravedė jaunų, entuziastingų žmonių vakarui ruošti komitetas, o programos dalyviai, ypač mielosios skautės, neėmė honoraro. Net svetimtautė, prancūzė, vakaro pianistė, jų pavyzdžiu atsisakė nuo honoraro.

Cicero Lietuvių Bendruomenės Valdybos išleistais aukų lapais irgi surinkta

500 dolerių

Gaunamos džiuginančios žinios ir iš lietuvių prekybininkų bei turtingesniųjų tautiečių, duodančios vilties sulaukti stambesnių aukų, taip, kad bendrabučio kambariai ir gimnazijos klasės, galės pasipuošti ir lietuvių mecenatų vardais, nors, deja, iki šiol jų keli numatomi pavadinti ne lietuvių, Šveicarijos stambiuųjų aukotojų, organizacijų vardais.

AUGSBURGO APYLINKEJE

Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjime lapkričio 25 d. dalyvavo beveik visa Augsburgo bendruomenė. Minėjimas buvo pradėtas Tautos Himnu. Valdybos pirmininkė ponis V. Augustaitienė, trumpai apibūdino minėjimo reikšmę, pabrėždama, kad dabartinis karas, išsivysčius technikai vis labiau įtraukia platesnes tautos žmonių mases ir tampa visos tautos karu. Tautos valią būti nepriklausomai šiandien tenka ginti jėga visai tautai, nors ir įvairiose funkcijose. Visos jos yra lygiai svarbios ir pavojingos, o nuo jų atlikimo pareina tautos gyvybė. Tą tenka jau šiandien įsisąmoninti visai Lietuvos tautai ir prisiminti švenčiant kariuomenės minėjimą.

Prof. Dr. A. Rukša turininga paskaita davė Lietuvos kariuomenės istorinę apžvalgą, pradėdant Vytauto Didžiojo laikais.

Minėjimas buvo užbaigtas Partizanų Daina, kurią gražiai padeklamavo Vargo Mokyklos mokinys A. Vasiliauskas.

Pirmas pabaltiečių vaikų pobūvis

Augsburge įvyko gruodžio 6 d. Jame dalyvavo lietuvių, latvių ir estų komitetų pirmininkai, pabaltiečių ir vietinių vokiečių pedagogai bei vaikų tėvai.

- 3 -

Programa buvo gana įvairi: visų trijų tautų liaudies dainos, tautiniai šokiai ir eilėraščiai. Tai buvo pirmas Augsburguro vargo mokyklos vaikų viešas pasirodymas. Pobūvis praėjo labai jaukioje nuotaikoje.

Šio pobūvio reikšmė ir tikslas: pabaltiečių savitarpis susipažinimas, jų draugiškesnis bendravimas, kuris be abejo atves ateityje į tų tautų glaudesnę bendradarbiavimą. Ne veltui garsus šveicarų pedagogas Pestalozzi yra pasakęs: jei nori ką įgyvendinti, tai pirmiausia įvesk tai į mokyklą.

KALĖDŲ EGLUTĖS VOKIETIJOJE

Šiomet Vokietijoje lietuviams vaikučiams stengiamasi paruošti didesniame apylinkių skaičiuje ir turtingesnes Kalėdų eglutes.

Jau buvo minėta didelė Kanados Šalpos Fondo Toronto komiteto 300 dolerių dovana Kalėdų eglutėms vargo mokyklų mokiniam. Šiomis dienomis, po ilgesnio susirašinėjimo, gauta lietuvių vaikučių Kalėdų eglutėms ruošti Free Europe Citizens' Service 800 DM dovana ir laukiama Švedijos šalpos organizacijos nors nedidelių dovanėlių daiktais.

Nei Vokietijos Krašto Valdyba, nei ją remiančios organizacijos negali apsieiti be propagandos, t.y. tinkamų informacijų aukotojams. Todėl visos lietuvių apylinkės labai prašomos atsiųsti Krašto Valdybai gerų nuotraukų iš parengtųjų Kalėdų eglučių bent atviruko formato. Labai būtų gera gauti ir vaikučių laiškų su padėka juos apdovanojusiam Kalėdų seneliui. Tuo būdu sueitume su aukotojais į kontaktą ir jiems mūsų tremtinių gyvenimas pasidarytų artimesnis ir suprantamesnis, o aukos taptų prasmingesnės ir gausesnės.

Iš čia suminėtu sumų Kalėdų eglutėms vargo mokyklų vaikučiams pasiūsta:

Augustdorfe	- 75	DM,
Augsburge	- 60	"
Dillingene	- 30	"
Han. Stöcken	- 70	"
Krefelde	- 30	"
Rosenheime	- 25	"
Rendsburge	- 15	"
Seedorfe	- 20	"
Hanau	- 40	"
Lebenstedte	- 240	"
Munchene	- 55	"
Neustadte	- 45	"
Oldenburge	- 30	"
Spakenberge	- 60	"
Stuttgarte	- 55	"

Be to, pasiūsta Kalėdų eglutėms ir nelankantiems vargo mokyklas: Lübecke, Memmingene, Münchene, Spakenberge, Stuttgarte

ir Wehnene po 40 DM. ir Neustadte 35 DM. Taip pat nupirkta už 290 DM. lietuviškų knygų vaikučiams už pusę kainos, taip kad kiekvienas vaikutis gautų po dvi knygas.

STUTTGARTO VARGO MOKYKLOJE

Pasitraukus mokytojai L. Skeivalienei, Stuttgarto vargo mokyklos mokytoju tapo apylinkės pirmininkas Al. Šukys, kuris pats yra prityręs mokytojas. Jis yra baigęs Panevėžio Mokytojų Seminariją ir Lietuvoje mokytojaves 1926-1937 m.

Krašto Valdybai tarpininkaujant ir Baden-Württembergo švietimo ministerijai sutikus, Stuttgart-Backnang burmistras lietuvių vargo mokyklai davė vokiečių mokyklos geras patalpas, kuriomis lietuviai gali pasinaudoti popietinėms vargo mokyklos pamokoms.

"BENDRIJA" IŠLEIDŽIA NAUJĄ KNYGĄ

Dar šį, prieškalėdinį, mėnesį pasirodys "Bendrijos" leidžiamas Alės Rūtos-Nakaitės romanas "Duktė".

Hildesheimo lietuviai

Mišrios sargybų kuopos, daugiausia jugoslavų, lietuvių dalinio Hildesheime vadas, kap. I. Apyrubis, šiomis dienomis lankėsi Krašto Valdybos būstinėje, savo dalinio įgaliojimu užsisakdamas daug lietuviškos spaudos ir knygų.

Dalinio vyrai, pono Apyrubio vadovaujami, yra pasiryžę sudaryti gražų lietuvių bendruomenės vienetą, atlikdami stropiai savo bendruomeniškas pareigas.

Lietuvių vyrų nutarimu, p. Apyrubis įmokėjo gražią Gimnazijos Namams auką

200 DM sumos

Dalinys taip pat paskyrė sumų, iš kurių lietuviams li-goniams bus daromi maisto pakietai, kaipo dalinio dovana.

Lietuvių dalinių aukos jau siekia 2000 DM su viršum ir yra vilčių, kad dalinių suaukotos sumos pasieks 5.000 ar net 7.000 DM. Tuo būdu lietuvių kuopų vardu galės būti pavadintas vienas Vasario 16 Gimnazijos kambarys arba klasė.

KITOSE BENDRUOMENĖSE

"Apie lenkų-ukrainiečių santykius"

Šia antrašte lenkų "Orzel Bialy" Nr.51-52, iš š.m. gru-

TEISINĖ BENAMIŲ UŽSIENIEČIŲ BŪKLĖ AUSTRIJOJE

Austrijoje gyvenančių benamių užsieniečių, taigi ir lietuvių, teisinė būklė yra žymiai prastesnė, kaip Vokietijoje. Praktikoje Austrijos vyriausybė laikosi principo juos traktuoti neblogiau, kaip kitus "neaustrus", tuo tarpu kai Vokietijoje daugelyje sričių benamių užsieniečių teisės prilygintos vokiečių piliečių teisėms.

Nors, negalėdamos, pagaliau, leisti tiems benamiams užsieniečiams, Austrijoje vadinamiems keistoku "versetzte Personen" vardu, mirti tiesiog badu, Austrijos įstaigos juos tam tikru būdu šelpia ir globoja, bet toji šalpa toli gražu neprilygsta savųjų vargan patekusiųjų piliečių globai.

Artėjant keturių didžiųjų konferencijai Berlyne, kurioje bus kalbama ir apie Austrijos vadinamą "Staatsvertrag", pravartu susipažinti su šios aliantų Austrijai siūlomos sutarties projektu, nes jis tvarko daugelį Austrijos vidaus gyvenimo sričių.

Jau sutarties 7-tas ir 11-tas straipsniai paliečia benamių užsieniečius, vienas teigiamai, kitas neigiamai. Septintasis straipsnis nusako, kad Austrijos teismų jurisdikacijoje esantiems žmonėms garantuojamos pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės. Bet vienuoliktas straipsnis su keliais postraipsniais kalba apie aliantų kaltinimą, vadinamą "karo nusikaltėlių", išdavimą. Šio straipsnio interpretacijai ir praktikai paliekama visiška laisvė ir nuo Austrijos vyriausybės geros valios arba pajėgumo atsispirti priklauso, pav., tų žmonių likimas, kuriuos šiuo straipsniu Sovietų Sąjunga kaltintų esant karo nusikaltėliams.

Su visa mums taip gerai žinoma UNRROs laikų terminologija 16-tame straipsnyje su postraipsniais kalbama apie "savanorišką" benamių užsieniečių repatriavimą. Austrijos vyriausybė jai šiuo įstatymu uždedamus įpareigojimus nekliūdyti, bet padėti norintiems repatrijuoti gali irgi savotiškai suprasti ir, reikalui esant, sąvoką "padėti" interpretuoti tam tikru spaudimu į nenorinčius repatrijuoti.

Tiesiog neišivaizduotina, kaip šiuo straipsniu vis dar tebegromuluojamoms sovietams tarnaujančios sąvokos ir nuostatai, pav., draudžiantieji benamių užsieniečių stovyklose aliantams priešingą propagandą, Austrijos įstaigų prisiimamą pareigą paleisti "komitetas" ir "centrines", kurių veiklą galima laikyti konksminga aliantams ir pasižadėjimą taip nusikaltusiems nebeteikti jokios pagalbos.

Šio straipsnio penktuoju postraipsniu sovietai siūlo priimti nuostatą, kad Austrija neteiks jokios pagalbos atsisakiusiems repatrijuoti, jeigu tie atsisakiusieji repatrijuoti kada nors bendradarbiavo su aliantų priešais, kovojo prieš aliantus ar savąjį kraštą bei kitas Jungtinių tautų šalis. Nors šis straipsnis nėra aliantų priimtas, bet kiti projekto straipsniai vis dėlto jau yra aptarti su amerikiečiais, anglais ir prancūzais.

Nors iš viso yra maža vilčių, kad sutartis su Austrija bus sudaryta, bet jau tokio projekto buvimas kelia nemažą susirūpinimo ir pasipiktinimo, primindamas dypukams tuos laikus, kai jų globėjai ne kartą bandė suteikti savotišku būdu savo pagalbą repatriacijai į sovietų valdomus kraštus.